

11/2 1983

— Vi vill varna alla

— Vi vill varna alla husspekulanter.
Om den anlitate byggmästaren inte är
seriös, kan det gå lika illa för er som
det gjorde för oss!

Drömmen om ett eget radhus slutade med en rad sömnlösa nätter för bl a Bengt-Göran Ivarsson, Carina Ericsson och Sören och Karin Karlsson i Boxholm. För ett drygt år sedan gick deras byggmästares företag — AB Monteringshus och Bygginvest AB — i konkurs. Correspondenten har granskat

härvan. Före, under och efter konkurserna.

SIDAN TRETTON

Foto: ANDERS JACOBSSON

Sören och Karin Karlsson tillsammans med Carina Ericsson och Bengt-Göran Ivarsson framför de hus i Boxholm som gav dem så mycket bekymmer

”Kolla att byggmästaren är seriös”

Deras husdröm blev en mardröm

— Vi vill varna alla husspekulanter. Förvissa er om att den byggmästare som anlitas är seriös. Annars kan det gå lika illa som för oss.

Bengt-Göran Ivarsson och hans sambo Carina Ericsson samt Sören och Karin Karlsson i Boxholm riktar ett varningens ord till alla husspekulanter. Drömmen om ett eget radhus slutade med många sömnlösa nätter.

— I det läget tog vi kontakt med byggnadsnämndens ordförande Svante Larsson för att få hjälp, berättar Sören Karlsson. Jag blev överraskad eftersom jag av Eriksson fick uppfattningen att allt var uppkärlat. Då kontaktade vi advokat Hars-Gustaf Carlson i Huskvarna.

Nivåfel

Våren 1981 bestämde sig de båda paren för att köpa var sitt radhus på Nygatan i Boxholm. Huset skulle byggas av Bygginvest i Boxholm AB. Handpenningen på 30 000 kr betalades in och bygget startades.

Det hann inte långt. En felaktig utsättning vållade en nivåskillnad på 60 cm och byggnadsnämnden stoppade bygget. Felet skulle avhjälpas genom en höjning av gaturivån med 30 cm och sänkning av takhöjden i två hus till 2,05 m.

Bengt-Göran Ivarsson och Sören Karlsson accepterade inte taksänkningen. De ville naturligtvis inte betala fullt pris för sämre hus än vad grannarna fick.

Anlitade advokat

Byggmästare Lars-Olov Eriksson erbjöd en diskmaskin värd 5 000 kr som kompensation, men detta avböjdes.

Pengarna tillbaka

Först i april förra året när advokat Carlson förhandlat direkt med konkursförvaltare Berglund i Motala fick Karlsson och Ivarsson tillbaka sina pengar plus en viss ränta.

— Vi var blöddga nog att tro att Sparbanken med sin folkrorelseanknytning skulle hjälpa oss, säger Bengt-Göran. Men deras marknadsföring stämmer inte med verkligheten.

Sören och Karin Karlsson samt Carina Ericsson och Bengt-Göran Ivarsson hade tur i oturen i affärerna med Lars-Olov Eriksson. Men till detta krävdes advokathjälp.

Bakom kulisserna till två konkurser

Två oansenliga annonser för ett år sedan — två byggföretag i Boxholm har gått i konkurs. Det är till synes två vanliga konkurser i byggkrisens spår. Men bakom kulisserna döljer sig en underlig bygghärva.

CORRESPONDENTEN
granskar...

Bristen hos de båda bolagen var då 4,5 milj kr — en summa som troligen kommer att stiga innan de invecklade affärerna klarats ut.

Correspondenten har granskat de märkliga affärerna från början av 1980 till dags dato.

Correspondenten januari 1981

Konkursbeslut

Aktiebolaget Boxholms Monteringshus, 556143-7467, Boxholm, har den 30 december 1981 försatts i konkurs vid Mjölby tingsrätt. Konkursen handlaggs som ordinär konkurs. Tillsynsmyndighet är kronofogdemyndigheten, Box 247, 581 03 Linköping. Första borgenärssammanträdet hålls inför konkursdomaren, Lagmansgatan 26, Mjölby, den 25 januari 1982 kl 10.30. Den som vill bevaka fordran i konkursen skall göra detta skriftligen (2 ex) hos konkursdomaren, Box 339, 595 00 Mjölby, senast den 5 mars 1982.

Konkursbeslut

Bygginvest i Boxholm Aktiebolag, 556185-1707, Boxholm, har den 30 december 1981 försatts i konkurs vid Mjölby tingsrätt. Konkursen handlaggs som ordinär konkurs. Tillsynsmyndighet är kronofogdemyndigheten, Box 347, 581 03 Linköping. Första borgenärssammanträdet hålls inför konkursdomaren, Lagmansgatan 26, Mjölby, den 25 januari 1982 kl 10.00. Den som vill bevaka fordran i konkursen skall göra detta skriftligen (2 ex) hos konkursdomaren, Box 339, 595 00 Mjölby, senast den 5 mars 1982.

Konkursen aktuell under ett år före kraschen

— Lars-Olov Eriksson är en mycket duktig försäljare! Samtliga inblandade i bygghärvan är ense på den punkten. Och tack vare sitt goda rykte kunde han som bolagens ägare fortsätta de märk-

arna borde ha inställts. Sommaren '80 övertog Bokföringstjänst AB i Mjölby räkningsverksamheten. En revisor blev Lars Persborn vid Örlings Revisionsbyrå i Stockholm. I sin första, och enda, revision vägrade Persborn att tillstyrka bolagens balans och resultat.

Bokslutet visade på ett utomordentligt prekärt läge och jag ansåg att enda valet var konkurs eller ackordsförhandlingar. Jag varnade för att fortsatt verksamhet ytterligare skulle försämra likviditeten.

två representanter för Sparbanken Gothia.

— Men mina varningar förklingade öhörda. Både vid det tillfället och flera andra under första halvåret, säger Hans Furland.

I stället överenskomts att resultatet skulle förhållas i 1980

— Bolagen måste försättas i omedelbar konkurs. Inom två veckor måste det vara klart!

”Inga kommentarer”

Men verksamheten fortsatte — och växte! Flera stora byggprojekt var i gång: Nygatan i Boxholm, grupphus i

mycket noggrant, men inte heller här får vi något svar på frågan varför verksamheten fortsatte. Dåvarande bankkamrern i Boxholm flyttade efter kraschen till en annan tjänst.

Utlåningschef på Sparbanken i Mjölby var nyvarande

var i ett långt framskridet skede.

Den 13 november 1981 inställde både Monteringshus och Bygginvest betalningarna. Men av någon anledning dröjde det ända till årsskiftet innan konkursen var ett fak-

Konkursen aktuell under ett år före kraschen

— Lars-Olow Eriksson är en mycket duktig försäljare! Samtliga inblandade i bygghärvan är ense på den punkten. Och tack vare sitt goda rykte kunde han som bolagens ägare fortsätta de märkliga byggafrågorna trots att ekonomin var urusel.

På det glada 70-talet flöt verksamheten i AB Monteringshus utan problem. Det lilla 5 000-kronorsbolaget sålde monteringsfärdiga hus och gick varje år med vinst.

Systerbolag

1977 övertog Lars-Olow Eriksson ett konkursbolag i Sommen och ombildade det till Bygginvest i Boxholm AB. Nu skulle det byggas hus i egen regi!

Båda företagen uppfattades som en "koncern" trots att de var systerbolag. Av bokföringen framgår att olika poster bollats mellan bolagen och Lars-Olow Erikssons privata ekonomi.

Bygginvest blev omedelbart en belastning för Monteringshus, vilket doides i bokföringen bl.a. genom att pågående byggen övervärderades.

Prekärt läge

1980 var bolagens aktiekapital förbrukade och betalning-

arna borde ha inställts. Sommaren '80 övertog Bokföringstjänst AB i Mjölby räkenskaper. Ny revisor blev Lars Persborn vid Örlings Revisionsbyrå i Stockholm. I sin första, och enda, revision vägrade Persborn att tillstyrka bolagens balans- och resultaträkningar.

Revisor Hans Furland, Bokföringstjänst, kallade till omedelbara överläggningar i Mjölby:

Bägaren 4 — det här huset vid Majorsplan i Tranås, värderades till 455 000 kr och blev till en tillgång i bolagen. Men i verkligheten ägs huset hela tiden av Lars-Olow Eriksson personligen

— Bokslutet visade på ett utomordentligt prekärt läge och jag ansåg att enda valet var konkurs eller ackordsförhandlingar. Jag varnade för att fortsatt verksamhet ytterligare skulle försämrare likviditeten.

Flera varningar

Närvarande vid det här första sammanträdet var, utom Furland, Lars-Olow Eriksson, dennes advokat och

två representanter för Sparbanken Gothia.

— Men mina varningar förklingade ohörda. Både vid det tillfället och flera andra under första halvåret, säger Hans Furland.

I stället överenskomts att resultatet skulle förbättras i 1980 års bokslut genom att Lars-Olow Eriksson bl.a. skulle överlåta fastigheten Bägaren 4 i Tranås till bolagen för 457 000 kr.

Inga köpehandlingar

I sammanhanget skulle också en betydande del av Erikssons skuld till bolagen regleras. Allt detta bokfördes också men helt utan underlag. De ändrade, friserade uppgifterna i 1980 års bokslut, redovisade Tranåsfastigheten som tillgång, men några köpehandlingar upprättades aldrig.

Fastigheten Bägaren 4 vid Majorsplan i Tranås spelar också en central roll i fortsättningen. Så vitt Correspondenten kunnat utreda fanns huset bara som tillgång i bokföringen — inte i verkligheten. Bägaren 4 reparerades för ca 70 000 kr, vilket bokfördes som skuld hos Monteringshus AB. Och lagfarten på fastigheten, som visar vem som är ägaren, har hela tiden innehafts av Lars-Olow Eriksson personligen.

Lars-Olow Eriksson, 38, har efter konkurserna startat nya bolag

Ett annat bevis för att huset aldrig ägts av bolagen är att det inte finns med bland konkursbolagens tillgångar. Och LO Eriksson har själv beedigt bouppteckningen där huset saknas.

Trots alla bokföringstekniska finesser försämrades läget allt mer för de båda bolagen. I augusti 1981 var det dags för ett nytt möte hos Bokföringstjänst i Mjölby. Den här gången talade Hans Furland i klartext:

— Bolagen måste försättas i omedelbar konkurs. Inom två veckor måste det vara klart!

"Inga kommentarer"

Men verksamheten fortsatte — och växte! Flera stora byggprojekt var i gång: Nygatan i Boxholm, grupphus i Ödeshög, Furingstad i Norrköping och i Hestra utanför Tranås. Samtliga projekt fortsatte att urholka bolagens ställning.

Med samtliga våra uppgifter söker vi upp Lars-Olow Eriksson, 38.

Varför fortsatte verksamheten?

— Det fanns orsaker, men vilka vill jag inte kommentera. Det skulle inte gagna mig och mina intressen.

Några ytterligare kommentarer eller förklaringar i den här delen vill Eriksson över huvud taget inte ge.

Bokföring saknas

Sparbanken Gothia följde det ekonomiska förloppet

mycket noggrant, men inte heller här får vi något svar på frågan varför verksamheten fortsatte. Dåvarande bankkammern i Boxholm flyttade efter kraschen till en annan tjänst.

Utlåningschef på Sparbanken i Mjölby var nuvarande bankdirektör Christer Carlstedt:

— Både Boxholmskontorets dåvarande chef och i viss mån jag själv var informerade om att det fanns likviditetsproblem i företagen. Men vi fann ingen anledning att avbryta det projekt där vi var inblandade eftersom verksamheten

var i ett långt framskridet skede.

Den 13 november 1981 inställde både Monteringshus och Bygginvest betalningarna. Men av någon anledning dröjde det ända till årsskiftet innan konkursen var ett faktum.

Under den sista månaden upphörde all bokföring trots att pengar fortfarande betalades ut, bl.a. i form av lön till företagets ägare, Lars-Olow Eriksson, som fortfarande är skyldig konkursboet 185 000 kr. Pengarna har på olika sätt lånats ut till ägaren.

I MORGON:

Chockbesked på julafton

Sex unga familjer betalar tillsammans 350 000 kr för villor i Berg som Monteringshus skall bygga. Dagen före julafton får de chockbeskedet: Det blir inga hus. Och pengarna är borta.

REPORTAGE

TEXT: Henry Carlsson och Anders Jacobsson

FOTO: Anders Jacobsson och Ewe Olsson

Sparbanken Gothia anmäler advokat

"Kolla att byggmästaren är seriös"

Deras husdröm blev en mardröm

– Vi vill varna alla husspekulanter. Förvissa er om att den byggmästare som anlitas är seriös. Annars kan ni gå lika illa som för oss.

Bengt Göran Ivarsson och hans sambo Carina Eriksson samt Sören och Karin Karlsson i Boxholm riktar ett varningens ord till alla husspekulanter. Drömmen om ett eget radhus slutade med många nömlösa nätter.

– I det lågel tog vi kontakt med byggnadsnämndens ordförande Svanne Larsson för att få hjälp. Berättar Sören Karlsson. Jag blev överraskad eftersom jag av Eriksson fick uppfattningen att allt var ockupat. Då kontaktade vi advokat Hans Gustaf Carlsson i Huskvarna.

Nivå

Våren 1981 bestämde sig de båda paren för att köpa var sitt radhus på Nygatan i Boxholm. Huset skulle byggas av Bygginvest i Boxholm AB. Handpenningen på 30 000 kr betalades in och bygget startade.

Det hann inte långt. En felaktig utställning vällade en tvärsnittad på 60 cm och byggnadsnämnden stoppade bygget. Fallet skulle avhjälpas genom en höjning av gaturivån med 30 cm och sänkning av takhöjden till 2,05 m. Bengt Göran Ivarsson och Sören Karlsson accepterade inte takhöjningen. De ville naturligtvis inte betala fullt pris för samma hus av byggfirmorna fick.

Stämning

Advokat Carlsson skickade in en stämningsansökan till Mjölby tingsrätt, men denna besvarades inte av byggfirmorna.

– I januari 1982 kontaktades jag av dåvarande kamrer på Sparbankens Boxholmskontor som sade att vår handpenning på 30 000 kr skulle "brinna inne" om vi inte tog oss och köpte radhusen i befintligt skick, avslöjar Bengt Göran Ivarsson.

Pengar på tillbaka

Först i april förra året när advokat Carlsson förhandlade med konkursförvaltare Bert Lund i Molala fick Karlsson och Ivarsson tillbaka sina pengar plus en viss ränta.

Correspondenten 11 februari i år

Affären med byggkursen i Boxholm rullar vidare. Sparbanken Gothias ledning har anmält advokat Hans-Gustaf Carlsson – ombud för två missnöjda husspekulanter i Boxholm för advokatsamfundets disciplinnämnd.

Som skäl anger banken att advokaten i brev till banken meddelat, att kopior sänts till länsåklagare, en privatperson, ombudet till en motpart i enskilt tvistemål (Nyckelhus advokat) och pressen.

Enligt bankens mening har advokat Carlsson grovt åsidosatt sitt uppdrag.

Det sistnämnda förbryllar Hans-Gustaf Carlsson. Han har varit framgångsrik då hans uppdragsgivare fick tillbaka sina kontantinsatser plus en viss ränta.

Konkursförvaltaren för AB Bygginvest och Monteringshus i Boxholm, advokat Arne Berglund, var själv så angelägen att han personligen infann sig hos advokat Carlsson i Huskvarna medförande kontanter och reverser.

– Oberoende av vad andra anser om hur jag skött mitt uppdrag, förbehåller jag mig rätten att gå till botten med allt som förekommit i denna byggskandal, skriver advokat Carlsson i sitt svar till disciplinnämnden.

Det är kritiken mot Göran Lövgren Byggares övertagande

av Nygateprojektet (beskrivet i ÖC 11/2 -83) som irriterar sparbanken.

En vecka före konkursen förmodade banken Göran Lövgren att ta över husbygget. På detta vis kunde sparbanken undvika en ännu större förlust än den dryga miljon kr den har i dag.

Transaktionen innebar att

Mjölbyföretaget övertog betalningsansvaret för pengarna som de kraschade bolagen redan plockat ut hos banken.

Knappt 2 milj kr hade då plöjts ner i det halvfärdiga bygget. Minst 700 000 kr hade då använts av Bygginvest till andra utgifter.

ANDERS JACOBSSON